

Bruxelles, 1. listopada 2025.  
(OR. en)

13236/25

SOC 624  
GENDER 176  
ANTIDISCRIM 85  
FREMP 250  
JAI 1314

#### **NAPOMENA**

---

|          |                                                                                                 |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Od:      | Predsjedništvo                                                                                  |
| Za:      | Odbor stalnih predstavnika / Vijeće                                                             |
| Predmet: | Borba protiv mržnje, diskriminacije i nasilja nad LGBTIQ osobama<br>– <i>razmjena mišljenja</i> |

---

Za delegacije se u prilogu nalaze smjernice predsjedništva za razmjenu mišljenja o navedenoj temi na sastanku Vijeća EPSCO 17. listopada 2025.

## **Borba protiv mržnje, diskriminacije i nasilja nad LGBTIQ osobama**

### **Uvod**

Lezbijke, homoseksualci, biseksualne, transrodne, interseksualne i *queer* osobe te pripadnici drugih seksualnih i rodni manjina (LGBTIQ) i dalje se suočavaju s diskriminacijom i uznemiravanjem u EU-u unatoč postojećim zakonodavnim okvirima, većoj političkoj svijesti i raznim inicijativama poduzetima za promicanje jednakog postupanja u tom području. Taj kontinuirani izazov potkopava djelotvornu provedbu temeljnih prava i načela nediskriminacije i jednakog sudjelovanja svih pojedinaca u društvenom i gospodarskom životu.

Studije pokazuju da se konkretan napredak može ostvariti ako postoji politička predanost i svijest. Od 2019. u EU-u se povećao broj LGBTIQ osoba koje žive otvoreno, bez skrivanja svoje seksualne orijentacije. Primjerice, više LGBTIQ osoba no prije navodi da se osjeća sigurnije kada se drži za ruke sa svojim partnerom u javnosti te pozitivnije ocjenjuje način na koji se škole bave LGBTIQ pitanjima<sup>1</sup>.

Iako ta kretanja predstavljaju važan napredak, opće stanje u pogledu dobrobiti LGBTIQ osoba i dalje izaziva duboku zabrinutost. Prema trećoj verziji istraživanja EU-a o LGBTIQ osobama koje je provela Agencija EU-a za temeljna prava (FRA), LGBTIQ osobe suočavaju se sa znatnim porastom nasilja motiviranog mržnjom, vršnjačkog nasilja i diskriminacije, pri čemu su nerazmjerno pogođene transrodne i interseksualne osobe<sup>2</sup>.

U EU-u i dalje svjedočimo incidentima usmjerenima protiv LGBTIQ osoba, uključujući verbalne napade, fizičko nasilje, govor mržnje i homofobno zastrašivanje na mirnim okupljanjima na javnim prostorima koji bi trebali biti sigurni, među ostalim u okviru javnih događanja i prosvjeda<sup>3</sup>.

---

<sup>1</sup> Agencija Europske unije za temeljna prava. (2024.). *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges* (Ravnopravnost LGBTIQ osoba na prekretnici: Napredak i izazovi).

Beč: FRA.

<sup>2</sup> Ibid.; Agencija Europske unije za temeljna prava (2025.). *Being intersexual in the EU* (Interseksualnost u EU-u). Beč: FRA.

<sup>3</sup> *LGBTIQ Equality at a Crossroads: Progress and Challenges* (Ravnopravnost LGBTIQ osoba na prekretnici: Napredak i izazovi).

Osim toga, više od trećine LGBTIQ osoba prijavilo je diskriminaciju u ključnim područjima kao što su zapošljavanje, stanovanje i pristup drugim uslugama dostupnima javnosti<sup>4</sup>. Unatoč tomu, tijela za jednakost i dalje primaju malo prijava, što ukazuje na kontinuirane prepreke pravosuđu i pravnoj zaštiti<sup>5</sup>.

Stalna diskriminacija te povećano uznemiravanje i nasilje ozbiljna su prijetnja sigurnosti i temeljnim pravima LGBTIQ osoba.

Posljedice nasilja i diskriminacije ozbiljne su i dalekosežne. Tijekom prošle godine više od trećine LGBTIQ osoba razmišljalo je o samoubojstvu, pri čemu je veća vjerojatnost da će mlade, transrodne, nebinarne i rodno varijantne osobe imati suicidalne misli nego što je to slučaj s ostatkom stanovništva<sup>6</sup>. U 2023. 67 % LGBTIQ osoba doživjelo je zlostavljanje, prijetnje i uvrede zbog svoje seksualne orijentacije ili identiteta<sup>7</sup>.

### **Relevantna načela**

Načela jednakosti i nediskriminacije sadržana su u Ugovorima i Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).

Člankom 21. Povelje izričito se zabranjuje svaka diskriminacija na širokom rasponu osnova, uključujući spol i spolnu orijentaciju: Zabranjuje se svaka diskriminacija na bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, religija ili uvjerenje, političko ili bilo kakvo drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija.

Člancima 8. i 10. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđa se da Unija u svim svojim aktivnostima teži uklanjanju nejednakosti te da je pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti usmjerena na borbu protiv diskriminacije na različitim osnovama, među ostalim na temelju spola i seksualne orijentacije, a člankom 19. UFEU-a Vijeću se daje ovlast za poduzimanje radnji radi suzbijanja diskriminacije na navedenim osnovama.

---

<sup>4</sup> Ibid.

<sup>5</sup> Ibid.

<sup>6</sup> Ibid.

<sup>7</sup> Ibid.

## Ključan trenutak

Europska komisija donijela je 2020. prvu „Strategiju o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020. – 2025.“, u kojoj je kombinirala niz ciljanih mjera za poboljšanje ravnopravnosti LGBTIQ osoba, uz integraciju ravnopravnosti LGBTIQ osoba u sve EU-ove politike i zakonodavstvo i programe financiranja sredstvima EU-a. Strategija isto tako pomaže da se čuje glas LGBTIQ osoba te da države članice i dionici zajednički i učinkovito pristupe rješavanju pitanja ravnopravnosti LGBTIQ osoba.

Godina 2025. važna je prekretnica za promicanje LGBTIQ prava u EU-u. Europska komisija pokreće novu „Strategiju za ravnopravnost LGBTIQ osoba za razdoblje 2026. – 2030.“ kojom će se uspostaviti okvir za buduće aktivnosti u EU-u.

Iskustva svake države članice vrijedan su doprinos konstruktivnom dijalogu o tome kako institucije EU-a i države članice mogu unaprijediti prava i jednake mogućnosti LGBTIQ osoba te kako prevladati diskriminaciju i nasilje nad tim skupinama.

**S obzirom na navedeno, ministri i ministrice pozivaju se da održe raspravu o politikama na temelju sljedećih pitanja:**

- 1) Što je u vašoj državi članici primjer uspješne prakse u borbi protiv diskriminacije i nasilja nad LGBTIQ osobama?*
  - 2) Koje bi se dodatne mjere mogle poduzeti na razini EU-a kako bi se osiguralo da LGBTIQ osobe i obitelji mogu živjeti slobodno i otvoreno, među ostalim izvan svoje matične zemlje, bez diskriminacije i nasilja?*
-